

Фітосанітарний стан сільськогосподарських рослин станом на 1 листопада 2019 року

Агрокліматичні умови (поступове зниження температури повітря в нічні та денні години, в південних та західних регіонах опади та сильний поривчастий вітер) звітного періоду уповільнили активний розвиток і шкідливість сисних шкідників (злакові попелиці, цикадки) у посівах озимих зернових культур. Триває малоактивне живлення злакових мух (шведської, гессенської, чорної пшеничної, опомізи), за чисельності 0,6-4 екз. на кв.м, пошкоджено 0,5-1% рослин.

Рослини озимих колосових культур здебільшого знаходяться у фазах сходи – 3-й листок, початок куцнення, озимий ріпак - у фазах сходи – 5-8 листочків, формування розетки. Стан посівів характеризується в основному як задовільний, на окремих площах сходи зріджені, що зумовлено недостатньою кількістю вологи в ґрунті під час посіву культур.

В степових, подекуди лісостепових та поліських областях, після випадіння опадів, у посівах озимої пшениці, розміщених здебільшого після стерньових попередників, активізувалось живлення личинок хлібного туруна (жужелиці), які за середньої чисельності 0,2-2, осередково 3 екз. на кв.м пошкодили до 5% рослин. Також, у посівах живляться гусениці озимої совки старших віків, які за чисельності 0,3-2 екз. на кв.м пошкодили до 2% рослин.

Вищезазначені погодні умови сприяли розвитку та поширенню хвороб, насамперед у ранніх загущених посівах озимої пшениці, де борошнистою росою, септоріозом, бурюю листковою іржею, кореневими гнилями уражено 0,5-2, осередково до 6% рослин (Дніпропетровська, Житомирська, Кіровоградська, Львівська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська обл.). У посівах озимого ячменю сітчастим та звичайним гелмінтоспоріозом (Закарпатська, Львівська обл.) уражено 2-7% рослин, осередково борошнистою росою до 2% рослин (Львівська, Тернопільська обл.)

Проти зазначених шкідників за надпорогової чисельності та температури повітря не нижче +5°C озимі зернові у фазі сходи - початок куцнення захищають через осередкові чи всуціль полів обприскування дозволеними інсектицидами. Для збереження зимостійкості рослин посіви оздоровлюють рекомендованими фунгіцидами відповідно до «Переліку».

Повсюди у посівах озимого ріпаку триває живлення несправжніх гусениць ріпакового пильщика, де ними пошкоджено до 6% рослин у слабкому та середньому ступенях. Переважно у степових та лісостепових областях хрестоцвіті блішки за допорогової чисельності пошкодили 3-10% рослин. Також у посівах культури відмічається малоактивне живлення попелиць, ріпакового листкоїда, гусениць біланів, листогризухих та підгризаючих совок. У західних та центральних областях через зниження температури повітря активність шкідників знизилась. В осередках 2-7% рослин озимого ріпаку уражені пероноспорозом, фомозом, альтернاریозом, білою плямистістю. У Київській області 1% рослин уражено чорною ніжкою, осередково в Харківській області борошнистою росою уражено до 3% рослин. У фазі 4-5 справжніх листків за

наявності інфекції та для стримування росту листя та підвищення стійкості до екстремальних погодних умов посіви обприскують рекомендованими фунгіцидами.

Погодні умови осені та достатня кормова база повсюди сприяють зростанню щільності популяції гризунів. В листопаді очікується інтенсивне заселення мишоподібними гризунами посівів озимих зернових, ріпаку і багаторічних трав. За видовим складом переважають звичайна та гуртова полівки. Також у південних областях зустрічається курганчикова миша. Підвищена чисельність гризунів спостерігається на неугіддях та на полях озимини, що межують з стернею, багаторічними травами та просапними культурами де ще не проводився післязбиральний обробіток ґрунту. Чисельність на таких полях становить 1-3, макс. 5 жилих колоній на гектарі, з 5-14, макс. 28 жилими норами в кожній (осередки в господарствах Херсонської області. В багаторічних травах, неугіддях, лісосмугах, неорних землях ураховують 2-5, макс. 6-8 жилих колоній на гектарі (Вінницька, Волинської, Житомирська, Київська, Рівненська, Сумська, Хмельницька обл.).

Збереження сходів озимих культур забезпечує своєчасне виявлення та знешкодження гризунів в разі 3-5 і більше жилих колоній на гектарі через внесення в нори отруєних принад дозволених родентицидів.

У господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку, багаторічних травах та інших угіддях.